

2013
>2018

RETROSPECTIEVE

#OPRICHTING VAN DE BERCHEMSE SOCIALE VALLEI

CPAS
OCMW

BERCHEM-SAINTE-AGATHE
SINT-AGATHA-BERCHEM

ocmwberchem.brussels

De Raad van het OCMW van Sint-Agatha-Berchem biedt u een Retrospectieve aan die de belangrijkste uitgevoerde projecten sinds 2013 beschrijft en het sociale beleid illustreert. De laatste jaren heeft het OCMW de manier veranderd waarop het werkt en de specifieke behoeften van de Berchemnaren aanpakt. Terwijl het OCMW zijn basisopdrachten vervult, die zijn vastgelegd in de organieke wet van de OCMW's van 1976, heeft het immers projecten en activiteiten ontwikkeld in een ruimte die uitgegroeid is tot de Berchemse Sociale Vallei. Dit om bij te dragen tot het verbeteren van de levensomstandigheden van iedereen, in overeenstemming met de menselijke waardigheid.

INLEIDING

De verschillende ruimtes gewijd aan de sociale actie van het OCMW zijn dicht bij elkaar gelegen en vormen zo de Berchemse **Sociale Vallei**. Langs de Selliers de Moranvilleaan bevindt zich het eerste gebouw dat de sociale dienst, de algemene administratie, de sociale kruidenier, de collectieve moestuin, de vzw Intermaide, de vzw Passages en een ONE-consultatie herbergt. Daar tegenover bevinden zich het Dagverzorgingscentrum Zonnebloem, het Dagcentrum De Hortensia's en de residentie Bloemendal. En een beetje verder, in de Soldatenstraat, bevindt zich de collectieve woning van het OCMW.

De coherentie en coördinatie van de bestaande diensten met de projecten van partners maakt deel uit van de gedragslijn van het OCMW. Het streeft er immers naar zich tot een gediversifieerd publiek te richten, van het kind tot de oudere, van de meest kansarme personen tot de bewoners van de wijk. Deze dynamiek komt ook tot uiting in de animatie van **COORDI 1082**, de Sociale en Culturele Coördinatie van Sint-Agatha-Berchem.

De evolutie van de instelling was mede mogelijk door het opstellen van een actieplan met als doel zijn werking te verbeteren en er een milieudimensie aan te geven: **Agenda 21**². Het werd gebouwd met de medewerking van werknemers, gebruikers en bewoners.

De Retrospectieve 2013-2018 wenst kort toe te lichten wat het OCMW van vandaag betekent en welke acties werden ondernomen om dat te bereiken. De voorgestelde projecten zijn allemaal goedgekeurd door de Raad.

Raymond Geysenbergh,
Secretaris van het OCMW

Jean-François Culot,
Voorzitter van het OCMW

¹ De Sociale en Culturele Coördinatie, COORDI 1082, is een platform dat verenigingen groepeert die actief zijn op het psychisch-medisch-sociaal, educatief en cultureel vlak in Sint-Agatha-Berchem.

² Raadpleeg voor meer informatie het Handvest van Aalborg, het handvest van Europese steden op weg naar duurzaamheid.

HET OCMW VAN SINT- AGATHA- BERCHEM VANDAAG

Een Raad

waarvan de leden actief zijn
op specifieke gebieden en hun
politieke partij vertegenwoordigen.

Jean-François Culot, voorzitter van de Raad
en van het OCMW

André Beeckman, lid van het Comité voor
Socioprofessionele Inschakeling

Carine Cackebeke, lid van het Vast Bureau
en van het Bijzonder Comité van het Jonge Kind

Christel Hendrick, lid van het Vast Bureau

Patrick Issenghe, lid van het Vast Bureau
en van het Bijzonder Comité voor het Jonge Kind

Viviane Nollet, raadslid

Abdallah Jouglaf, lid van het Bijzonder Comité van de Sociale
Dienst en van het Bijzonder Comité van de Bejaarde Persoon en
de Dienst Hulp aan Huis

Henri Limborg, lid van het Vast Bureau Permanent
en van het Bijzonder Comité van de Sociale Dienst

Dylan Vander Mynsbrugge, lid van het Bijzonder Comité
van de Bejaarde Persoon en de Dienst Hulp aan Huis

Françoise Van Eycken, lid van het Bijzonder Comité
van de Bejaarde Persoon en de Dienst Hulp aan Huis,
van het Comité voor het Jonge Kind

Arzu Yasar, lid van het Comité voor Socio-professionele
Inschakeling en van het Comité voor het Jonge Kind

Maakten tijdens deze legislatuur eveneens deel uit van de Raad:

Maude Van Gysegem (01/03/2013 - 06/05/2015),

Alain Deschrijvere (01/03/2013 - 25/05/2016)

André Dillens (01/03/2013 - 26/04/2017)

Een openbare nabijheidsdienst

belichaamd door een nieuw logo dat actie, autonomie en welzijn symboliseert.

Een tewerkstelling-spool met 212 werknemers

verdeeld over verschillende diensten die verantwoordelijk zijn voor het vervullen van de wettelijke en facultatieve taken van het OCMW: administratief, technisch, logistiek en medisch-sociaal.

Een ecodynamische onderneming

dat wil zeggen een organisatie met een door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toegekend label voor de acties die ze heeft gerealiseerd om de impact op het milieu te verminderen. Verschillende aspecten zijn opgenomen in het actieplan: afvalbeheer en -preventie, rationeel energiegebruik, beheer van de mobiliteit van de werknemers, ecologisch onderhoud van groene ruimten, duurzaam aankopen, enz.

OVERZICHT VAN 2017 IN CIJFERS

54

personen

krijgen financiële hulp voor school-, kantine- en recreatiekosten

524

personen

ontvangen een leefloon of het equivalent³ daarvan, dat wil zeggen 2 Berchemnaren op 100

22

personen

krijgen financiële hulp voor de paramedische kosten voor hun kinderen (logopedie, kinesitherapie, babyvoeding)

155

senioren

genieten van de OCMW-infrastructuur voor de ouderen

74

personen

krijgen financiële hulp voor hun energie-uitgaven (gas, elektriciteit, verwarming, water, koelkast, wasmachine, vaatwasser, ...)

199

personen

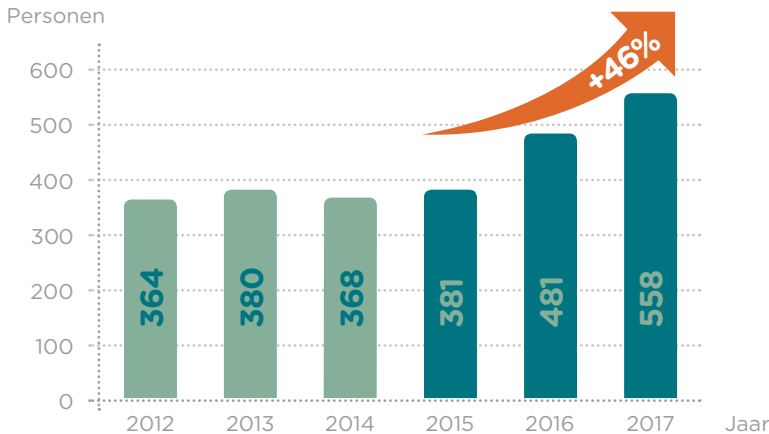
doen beroep op gezins- en huishoudhulp van het OCMW

³ Om dit beter te begrijpen:

Het leefloon = LL, is een financiële steun die wordt toegekend aan personen die geen bezoldigd werk hebben en die aan bepaalde voorwaarden voldoen. Het bedrag hangt af van de situatie en van de bestaansmiddelen van de aanvrager of van zijn omgeving.

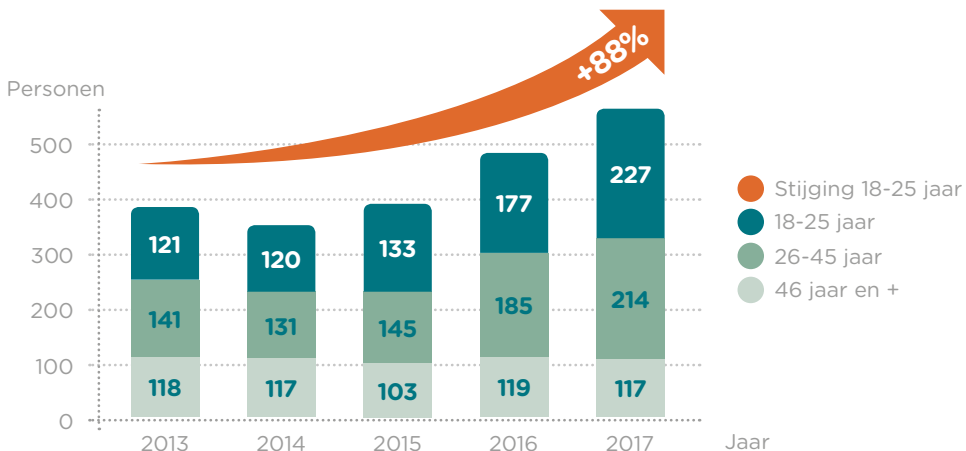
Het equivalent leefloon = ELL, is ook een uitkering maar deze wordt gewoonlijk toegekend aan de personen die niet voldoen aan alle voorwaarden qua leeftijd, nationaliteit of verblijfsvergunning om recht te hebben op het leefloon.

Jaarlijks gemiddeld aantal leeflonen en equivalente leeflonen van 2012 tot 2017

Brussel kent een structurele toename van het aantal begunstigden. De verklaring hiervoor is de slechte economische conjunctuur maar ook de toename van het aantal vluchtelingen, personen in schuldbemiddeling, jongeren getroffen door bestaansonzekerheid en ook uitgesloten van de werkloosheid.

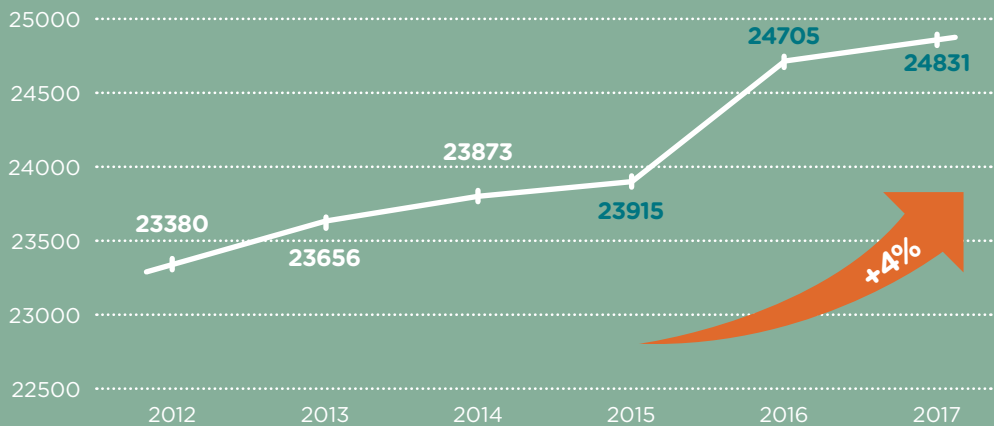
Leefloon en equivalent leefloon per leeftijdsgroep van 2013 tot 2017

Het aantal jongeren dat bij het OCMW aanklopt, is beduidend in 2017 en is de laatste jaren aanzienlijk toegenomen. Onder hen is er een groot aantal studenten. De kinderbijslag, studiebeurzen en inschrijvingsgelden volstaan niet om in hun behoeften met betrekking tot hun studies te voorzien.

Evolutie van het aantal inwoners in Sint-Agatha-Berchem van 2012 tot 2017

PROJECTEN 2013-2018

Om de maatschappelijke integratie te verbeteren en armoede op een duurzame manier te bestrijden, voert het OCMW projecten uit voor sociale begeleiding, autonomie en welzijn. Via deze pagina's willen we een niet-allesomvattend overzicht geven van het concrete werk dat in die zin tijdens de laatste zes jaar werd gerealiseerd.

1

ONTHAAL EN SOCIALE BEGELEIDING

#WERK #OPLEIDING #SOCIALE MIX #BURGERSCHAP
#PARTICIPATIE #LUISTEREN #OPLOSSING #ADVIES
#PREVENTIE

Werkcellen

De sociale diensten werden met name versterkt door de oprichting van «Werkcellen». Deze werden opgericht om ons beleid aan te passen en onze prioriteiten te ontwikkelen op het gebied van werkgelegenheid, gezondheidszorg, met inbegrip van geestelijke gezondheidszorg, schuldbemiddeling, toegang tot cultuur, energiebeheer, het zoeken naar degelijke huisvesting. In samenwerking met de Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid werd ook een informatiepermanente opgezet voor personen met een handicap en voor hun naasten.

Onthaal- en sociale dienst, huisvesting, energie, psychologische opvolging, cultuur, schuldbemiddeling, socio-professionele inschakeling, cel jeugd

OPENING IN MEI 2018

Einde van de werken 2017

Collectief wonen

Het OCMW heeft een huis gekocht en ingericht om er een collectieve woning van te maken die plaats biedt aan 12 personen. Het doel ervan is om de veiligheid van een voorlopige woning te bieden in afwachting van een duurzame oplossing en zodoende te vermijden om in een spiraal van onzekerheid terecht te komen. Deze woning staat immers open voor personen die niet langer in hun woonplaats kunnen blijven om relationele of familiale redenen, wegens gevaar voor de gezondheid of door uitzetting.

Integratie via tewerkstelling

In het kader van het proces van integratie en van het zoeken naar een job kunnen begunstigden van het leefloon of van sociale bijstand onder bepaalde voorwaarden worden aangeworven via een tewerkstellingsmaatregel die bekend staat onder de naam «Artikel 60§7». Deze arbeidsovereenkomst voor bepaalde duur wordt uitgevoerd binnen het OCMW of bij een derde. Het hoofddoel is het vergroten van de kansen van de personen om een job te vinden waardoor ze hun rechten kunnen terugkrijgen, zoals het recht op een werkloosheidsuitkering aan het einde van de overeenkomst. De maatregel werd de laatste jaren gehandhaafd en ontwikkeld, met name door het team van de Dienst voor Socio-professionele Inschakeling te versterken.

**Tussen 2013 en 2017,
werden meer dan 300 personen
tewerkgesteld via een contract
Artikel 60§7**

2

AUTONOMIE

#ALTERNATIEF #DAGELIJKS #STEUN
#LEVENSKWALITEIT #ZORGCONTINUÛM

1482

maaltijden aan
huis geleverd in 2017

3328

tickets-uitgevoerde
trajecten in 2017

Hulp aan huis

De dienst Hulp aan Huis werd versterkt om een zekere levenskwaliteit te garanderen aan personen of gezinnen in nood en om hun autonomie te bevorderen. Vier diensten worden aangeboden: familiale hulp, huishoudhulp, levering van maaltijden aan huis en de Bernavette-vervoerdienst.

Bernavette

De Bernavette is een vervoerdienst voor personen met beperkte mobiliteit die zorgt voor vervoer van de woonplaats naar een van de vaste haltes in de gemeente (ziekenhuis, gemeentehuis, winkels, enz.) voor een zeer lage prijs.

I | Retrospectieve 2013-2018 - Oprichting van de Berchemse Sociale Vallei

VAL DES FLEURS
BLOEMENDAL

Bloemendal

De residentie onthaalt semi-valide personen of personen die aangepaste zorg nodig hebben. Ruim, modern en comfortabel ... alles is in het werk gesteld om het familiale karakter van weleer te behouden. De bouw ervan berustte op een grote overheidsinvestering. Het voormalige gebouw van Bloemendal werd verkocht volgens een strikte procedure en een nauwkeurig lastenboek. Het gebouw is bestemd voor de creatie van middelgrote woningen. Het algemene uitzicht en de omgeving met groene ruimten zullen worden behouden.

120
individuele
kamers

100%
bezettingsgraad

Hortensia's

Deze ruimte voor personen van 60 jaar en ouder is een Dagcentrum. Het is bestemd voor personen die nog thuis wonen maar aan autonomie verliezen. Het centrum organiseert activiteiten en animaties voor personen die overdag niet graag alleen zijn. Het is immers vooral om een antwoord te bieden aan het sociale isolement, een van de grootste bekommernissen van onze senioren, dat Hortensia's werd opgericht.

Zonnebloem

Het Dagverzorgingscentrum onthaalt personen met locomotorische en/of geheugenproblemen. De ten laste name van de globale hulp door het team van Zonnebloem, zowel voor de residenten als hun naasten, werd de laatste jaren voortgezet. Bovendien is Zonnebloem actief lid van de Vereniging voor de Promotie van Dagverzorgingscentra. Het leidt de vergaderingen en verzorgt het secretariaat van de vereniging.

Onthaal
15
residenten
per dag

100%
bezettingsgraad

3

WELZIJN

#VOEDING #GEZONDHEID #SOCIALISATIE #EVENWICHT

Berchemoiseke

Het Berchemoiseke is een in België geproduceerd ambachtelijk bier dat oorspronkelijk werd gemaakt voor de inhuldiging van de nieuwe residentie Bloemendal. Sinds 2016 is het merk geregistreerd en behoort het toe aan het OCMW. Het idee zou zijn om er in de toekomst «een projectenbier» van te maken, waarmee bedoeld wordt dat het initiatieven met een maatschappelijk oogmerk zou ondersteunen.

OPRICHTING IN 2015

Moestuin Pie Konijn

De moestuin is gelegen naast de boerderij Pie Konijn. Van maart tot oktober worden workshops tuinieren aangeboden aan personen die in contact willen komen met de natuur en willen deelnemen aan een groepsproject. Er worden ook andere sociale en ecologische activiteiten georganiseerd: bezoek voor scholen, speeltuin voor kinderen in de zomer, bewustmaking-sacties, enz.

**Meer dan
40 deelnemers
aan de workshop
tuinieren in 2017**

OPENING IN 2013

Sociale kruidenier en voedselpakketten

Het doel van de sociale kruidenier B@bel Hut Market is om kansarme mensen in staat te stellen om in alle waardigheid levensnoodzakelijke goederen te kopen, een gezonde en zelfs duurzame voeding te bevorderen en sociale banden te smeden. B@bel Hut Market omvat eveneens een wekelijkse verdeling van voedselpakketten, een cafetaria met democratische prijzen, een cyberruimte en een gezellige plek waar aan verschillende workshops kan worden deelgenomen. Elke woensdag is de culturelecoördinatorterplaatsom informatie over de maatschappelijke en culturele activiteiten te Sint-Agatha-Berchem en omstreken te geven.

522
personen
ingeschreven
bij de sociale
kruidenier
in 2017

3162
voedselpakketten
verdeeld in 2017

OPENING IN 2015

Mimosa

Het gemeenschapsrestaurant is elke middag open voor Berchemnaren vanaf 60 jaar en biedt een kwaliteitsmenu in een gezellige sfeer tegen een lage prijs. In 2017 heeft het restaurant van de residentie het Good Food-label gekregen met twee vorken. Deze onderscheiding, die werd uitgereikt door Leefmilieu Brussel, erkent het werk van het keukenteam om een gezondere en milieuvriendelijkere voeding aan te bieden aan de residenten van Bloemendal, het Dagverzorgingscentrum Zonnebloem en de klanten van Mimosa.

7990

maaltijden geserveerd
in 2017

Kan tot
50 gasten
onthalen

OPRICHTING IN 2016

Meer dan 40
deelnemers
aan de
workshops
koken
in 2017

Keuken- en opleidingsruimte

De keuken- en opleidingsruimte zijn gericht op het verwerven van praktijkervaring. Verschillende activiteiten vinden er plaats: workshop gezond en duurzaam koken, workshop hermobiliëring van socio-professionele inschakeling, opleiding in duurzaam koken en culturele animaties.

10 leerlingen in de
kwalificatieopleiding
in duurzaam koken
in samenwerking
met «La Mission Locale
d'Ixelles» in 2017

4

LOKALE PARTNERS

Vanuit zijn streven om op sociaal gebied te innoveren, heeft het OCMW gekozen voor een dynamiek van collectief werk onder burgers, met of zonder steun van het OCMW, met sociale partners van alle horizonten, en in een voortdurende dialoog met de overheid. Hier is een overzicht van enkele samenwerkingsverbanden die werden opgezet om nabijheidsdiensten aan te bieden aan de Berchemnaren.

Gemeente Sint-Agatha-Berchem

Naast het voor de hand liggende werk dat met de gemeente wordt gedaan, worden sommige evenementen gezamenlijk of op een aanvullende manier georganiseerd met bepaalde afdelingen, waaronder de dienst Senioren en Jeugd. Vermelden we hierbij

de «Solidaire Zomer» die jongeren in staat stelt om tijdens de zomervakantie een studentenjob uit te oefenen en de «intergenerationale» activiteiten die plaatsvinden in de residentie Bloemendal.

Passages

Passages is een 'groen huis', dat wil zeggen een zeer weinig geformaliseerde plek voor ouder-kindontmoetingen op basis van het door Françoise Dolto voorgestelde model. Deze socialisatieplek is twee keer per week open voor kinderen van 0 tot 4 jaar oud en hun ouders of een andere persoon die er regelmatig voor zorgt. De vzw is sinds 2016 gevestigd in het OCMW.

Gezinsplanning

Een partnerschap tussen het OCMW en de Gezinsplanning van Karreveld, die momenteel in Molenbeek gelegen is, is in wording. Dit initiatief zal het dienstenaanbod van het OCMW aanvullen en kwesties behandelen met betrekking tot maatschappelijke ontplooiing en het emotionele, relationele en seksuele leven. Het zal een belangrijke interface vormen voor alle sociale en verenigingsactoren van Sint-Agatha-Berchem.

Intermaide

Intermaide is een «huis voor kortverblijf» voor volwassenen met een handicap met grote afhankelijkheid. De begunstigden van de dienst moeten hun woonplaats in Brussel hebben en worden opgevolgd door een begeleidingsdienst. De vzw is sinds 2015 in de OCMW-gebouwen gevestigd en is 6 dagen per week, 24 uur per dag actief.

La Court'Echelle

Het doel van La Court'Echelle is om een opvangmilieu te creëren voor kinderen van 0 tot 6 jaar met bijzondere aandacht voor sociale integratie en de inclusie van kinderen met een handicap. Het kinderdagverblijf zal worden ondergebracht op het gelijkvloers van het OCMW en wordt onder meer gesteund door CAP48. De inrichtingswerken zullen in september 2018 aanvangen.

Een
opvangmilieu
voor
kinderen van
0 tot 6 jaar

Comensia

Het OCMW heeft een overeenkomst gesloten met Comensia, de sociale huisvestingsmaatschappij die actief is in Sint-Agatha-Berchem. Deze laatste verbindt zich ertoe om twee appartementen bij voorrang toe te wijzen aan door het OCMW voorgestelde kandidaat-huurders.

ONE

Een consultatie voor kinderen van 0 tot 6 jaar is functioneel in de gebouwen van het OCMW sinds 2016. Deze gratis consultatie die voor iedereen toegankelijk is, maakt het mogelijk de kwaliteit van de aan gezinnen aangeboden diensten te verbeteren: medisch-preventieve sessie, gezondheidspromotie en steun bij het ouderschap.

Valida

In 2007 startte het OCMW met de oprichting van het grootste geriatrie en neurolocomotorische revalidatiecentrum in Brussel in het voormalige Frans Hospitaal: Valida (voorheen bekend als het Revalidatieziekenhuis Albert Laurent). Dit maakt het ook mogelijk om een aanzienlijk deel van de jobs te behouden en een eerste- en tweedelijnsgezondheidsdienst aan te bieden aan de Berchemnaren (de polikliniek).

Bled

In 2015 werd een traditionele broodoven gebouwd door een groep burgers, Bled genaamd, in samenwerking met het OCMW. Er worden regelmatig workshops brood bakken georganiseerd. Dit project maakt deel uit van de visie van het creëren van een sociale mix dat doelgroepen vermengt en activiteiten diversifieert met het oog op sociale cohesie.

Ingehuldigd in
2015

EN DAARNA?

Armoede met vele gezichten, steeds complexere maatschappelijk behoeften in een krappe budgettaire context... dat is de omgeving waarin het OCMW evolueert. Maar dat dwingt ons om na te denken en ons voor een nieuwe dynamiek in te zetten: onze organisatie moderniseren, in netwerk werken, het maatschappelijk werk herbekijken om te bouwen aan een samenleving waarin iedereen zijn plaats vindt.

We moeten ook het belang van de werknemers in de evolutie van het OCMW benadrukken. Bekommerd om de aan hen toevertrouwde sociale opdrachten te vervullen, maken hun dagelijkse inzet, hun creativiteit, hun menselijkheid en hun reflecties het mogelijk om een sociale dienst aan te bieden die afgestemd is op de behoeften van de burgers.

Gedurende zes jaar werkte de Raad van het OCMW in overleg en met het oog op het welzijn van alle Berchemnaren als leidmotief eerder dan volgens strikt politieke lijnen. Ideeën hebben vorm gekregen en sommige projecten werden uitgevoerd, maar andere moeten nog tot stand komen:

Kort verblijf

Een subsidie van € 326.592 werd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie toegewezen voor de financiering van de creatie van zes plaatsen voor een kortverblijf in het kader van het meerjarenplan 2017-2023. Deze laatste trekt ook een investering van € 135.000 uit voor infrastructuur in het kader van het beleid voor hulp aan senioren.

Master Plan

Dit project, betreffende de OCMW-gebouwen, bestaat uit het verbeteren van de onthaal- en werkomstandigheden maar ook uit het realiseren van energiebesparingen. Dit plan omvat onder meer de installatie van zonnepanelen en de renovatie van de buitenkant van het gebouw Albert Laurent.

Opvanghalte

Het OCMW en het ONE onderzoeken de mogelijkheden om een opvanghalte te creëren en zo ouders te helpen die een opleiding volgen of administratieve of medische stappen willen ondernemen of werk wensen te zoeken door overdag voor hun kinderen te zorgen. Het OCMW staat overigens open voor elke samenwerking met Kind & Gezin.

Jean-François Culot,
Voorzitter van het OCMW

**U vindt
de Retrospectieve op 2015 & 2016
terug op ocmwberchem.brussels**

CONTACT

Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn - OCMW van Sint-Agatha-Berchem

De Selliers de Moranvilleaan 91
1082 Sint-Agatha-Berchem

02/482 13 16
info@cpas-ocmwberchem.brussels

ocmwberchem.brussels

Redactionele coördinatie en schrijven

OCMW van Sint-Agatha-Berchem

J. Vander Auwera, Communicatiedienst

E. N. Gasore, Kabinetschef van de Voorzitter

Grafisch ontwerp

Artegraph / www.artegraph.be

Verantwoordelijke uitgever

J.-F. Culot, Voorzitter van het OCMW

**Volg het nieuws over het Pie Konijn-project
op de Facebook-pagina van Pie Konijn.**